

# Gastrointestinale bivirkninger ved behandling af osteoporose

## Hændelse

62-årig kvinde kommer til opfølgning på DXA-scanning, som viser osteoporose.

Behandlingsmulighederne drøftes, og egen læge foreslår alendronatbehandling, men patienten er bekymret for bivirkningerne. Hun er kendt med tidligere ulcus ventriculi og colitis i forbindelse med kemoterapi i 2018, hvor hun blev sat i livslang pantoprazol behandling. Egen læge ønsker trods dette at afprøve alendronat, som er førstevalg ved osteoporose.

Efter første pille alendronat får patienten mavesmerter og kraftig diarré. Hun stopper behandlingen og kommer til fornyet konsultation 3 uger senere. De gastrointestinale symptomer er kun langsomt aftaget.

Alendronat seponeres, og der ordineres i stedet risedronat. På denne behandling har patienten også bivirkninger i form af diarré og kvalme, men de er mildere end ved alendronat, hvorfor hun fortsætter behandlingen. Efter 3 måneder kommer hun til kontrol hos en af lægens kollegaer. Ved gennemgang af journal fra tidligere læge bliver lægen opmærksom på, at man har noteret kontraindikation for NSAID og magnyl pga. ulcus i 2018. Grundet bivirkninger og risici vurderes det, at bisfosfonater er relativt kontraindiceret hos denne patient og hun henvises til endokrinolog.

## Analyse

Den basale behandling for osteoporose er knoglevenlig livsstil, fysisk aktivitet samt kalk og D-vitamin. Ved behov for medicinsk behandling er bifosfonater førstevalget. Disse har dog hyppige gastrointestinale bivirkninger, hvorfor der skal udvises forsigtighed ved ordination til patienter med kendte symptomer fra samme område. Ved peptisk ulcus og gastrointestinal blødning er bifosfonater relativt kontraindicerede.

Ved bivirkninger kan Alendronat som brusetablet forsøges, da der ofte er færre bivirkninger ved denne. PPI har sjældent effekt på bivirkninger og risikere at hæmme optagelsen af alendronat, som optages bedst i surt miljø.

## Forslag til forebyggende procedurer

- Opmærksomhed på hyppige gastrointestinale bivirkninger ved behandling af osteoporose.
- I forbindelse med første konsultation med ny patient kan det være fornuftigt at gennemgå tidligere lidelser herunder CAVE samt andre lægemiddelgrupper som er kontraindicerede. Flydenotat kan i denne sammenhæng med fordel bruges til en opsummerende patientstatus.
- Der skal være gode argumenter for at fortsætte en forebyggende behandling, som giver nedsat livskvalitet, da NNT ofte er høj.

## Litteratur/yderligere information:

- [DSAM's vejledning for osteoporose](#)

## Opfølgning på månedens UTH – Podning for klamydia og gonoré

Klinisk Mikrobiologisk afdeling oplyser at delsvar på Chlamydia og gonokokker DNA/RNA ikke længere forekommer men at vi altid modtager et samlet svar med resultaterne på de to analyser inklusiv evt. supplerende konfirmatoriske test.

Lau Bertholdt

Patientsikkerhedskonsulent i KAP-H

[lauberholdtkaph@gmail.com](mailto:lauberholdtkaph@gmail.com)